

VASÁRNAP

Ára 20 fillér

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
(„Ealu” Országos Földművelésügyi Hivatal.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 7. szám.

Vasárnap, február 14

Ujból leszállítják a reformföldek évi járadékát.

Irtta: Schandl Károly dr.

Hangos személyeskedések és szomorú botrány-hajszolások közepette folyik a politizálás a dunaparti palotában. A világválság által erősen sujtott csonka országban tetőpontra hágott a demagógia. Licitálnak a politikusok és cikkírók, ki tud többet ígérni. Kevesen törődnek vele, mi a megvalósítható, csak arra gondolnak, hogy az ígéret, vagy követelés csillogó legyen. Az ilyen vásári zajból még sohasem ter-

mett jó kenyér a kisembereknek. A szűkölködők megsegítéséhez önzetlen, tárgyilagos és reális törvényhozói és kormányzati munkára van szükség. Nem a közéletbe dobott és legtöbbször hazug jelszavak segítenek a gazdasági helyzetben, hanem a lehetőségek okos kimunkálása és a személyeskedéstől, gyanúsításoktól és népszerűség hajhászástól ment, összefogó munka.

Baptista keresztelő a folyóvízben.

A Kisgazda-, Földmives- és Polgári Párt legutóbbi értekezletén az igazi népies politika jutott diadalra. A párt, amely üres szavak helyett egy millió hold földhöz juttatta a földmives kisemberek százazreit, újra megtalálta magát. Meglátta a kisemberek szorult helyzetét, hogy a leesett termény- és állatárak mellett a reformföldek évi járadékát nem tudják fizetni. Hetes-bizottságot küldött ki, hogy a földhözjutott kisemberek ügyében tervezetet dolgozzék ki. Ez a hetes-bizottság, melynek e sorok írója is tagja, meleg szívvvel és hideg ésszel karolta föl a kisemberek ügyét. Javasiatát a párt is elfogadta.

Ez a javaslat a következőkből áll: míg a mezőgazdasági válság tart, de *egyelőre öt esztendeig a földhözjutott kisemberek nem tartoznak annuitást fizetni a juttatott földekért, hanem egy egészen alacsony járadékot, mely alkalmazkozik a buza mindenkori árához.* Katasztrális holdanként a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 12 kilogramm buza szeptemberi ára lenne az a járadék, amelyet a reformföldes kisemberek évente fizetni tartoznak. A magasabb kataszteri tisztajövedelmű földeknél épp úgy, mint a tulalacsony kataszteri tisztajövedelmű földeknél meghatározott korlátot állítanak föl. *A hadiözvegyek, árvák és rokkantak még ezen járadéknál is 25 százalékkal kedvezményben részesülnek, vagyis 25 százalékkal kevesebbet kell fizetniök.* Oly csekély lesz ezzel öt éven át a reformföldek után járó fizetés, hogy azt a legszerényebb viszonyok között levő ember is meg tudja fizetni. Csak jóakarát kell hozzá s a fizetésnek semmi akadálya sem lesz. Oly hatalmas bizonyítéka ez a földhözjutott kisemberek iránt való szeretetnek, aminővel a földhözjuttatás óta a magyar politikában alig találkoztunk.

A Kisgazda-, Földmives- és Polgári Párt-nak ez a nagyszabású lépése elhomályosít minden más politikai mozzanatot, amely a magyar közélet érdeklődését fölkeltheti. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a párt *egyszeriben lehetővé tette, hogy a földhözjutottak meg is tartsák földjüket.* Lehet, hogy a szocialista titkos propaganda többet ígér a föld népének, de a falu népe ne felejtse el, hogy ígéret már sok hangzott el, de cselekedetek nem követték az ígéretek. A szocializmus, mely a mai világ nyomorúságát mindenáron ki akarja használni, már egyszer kormányon volt Magyarországon. Mit tett akkor? Ígért földet és pedig 10 holdat családonként, de pár hét mulva visszavonta ígérteit és állami tulajdonná nyilvánította a 100 holdon felüli földeket. Egyébként Oroszországban, mindenki megláthatja, hogy fest a szocialista földbirtokpolitika. *Még a 10 holdasoktól is elveszik a magántulajdont s mindent államosítanak.*

A magyar falusi nép körében járhatnak rajával a politikai akarnokok. Ez a nép okos és az ígéreteknek nem ül föl. Egyszer kapott földet ígéretek helyett. Most újabb nagy jótéteményben részesül ugyanazon népies polgári politika részéről, amely neki a földet adta. Aki tud egy kicsit is gondolkodni, ebből eleget érthet. Nem az újvilág ígérgetése, nem is a botrányhajszolások jelentik az igazi népies politikát, hanem az igazi cselekedetek, amelyeknek jótékony hatását a földmivelő kisemberek saját maguk is érzik rövid időn belül.

Mozgalom az ártéri járulékok szigorú behajtása ellen.

A hatóságok a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel a Pestvármegyei Dunavölgyi Lecsapoló Társulat ártéri járulékeinak fele összegét 1931 december 31-ig függőben tartották. Az érdekelt gazdálkodók most a járulékok befizetésének teljes függőben tartását kérik. A mozgalomban tömörült gazdák már többször sürgették a döntést a pénzügyminisztériumban, amely azonban még mindig nem történt meg. Egyes helyeken már az 1930. és 1931. évekre függőben tartott ártéri járulékokat, mint köztartozásokat nyolc nap alatt akarja behajtani a társulat, mire az érdekeltek most kétszáz tagu küldöttséget szerveznek. *Csengőd, Izsák, Fülöpszállás, Szabadszállás, Tass, Kunszentmiklós és Dömsöd községek elhatározták, hogy együttesen járulnak a földmivelésügyi miniszter, továbbá a pénzügyminiszter elé, ahol előadják panaszait.* A küldöttséget Csaplár Vilmos dr. fülöpszállási községi jegyző vezeti.

A Mezőgazdasági Kamara zöldhitelezési javaslata.

A termelés átszervezésének kérdésével és az új termelési kampány finanszírozásával kapcsolatos ügyekkel foglalkozott elsősorban az Országos Mezőgazdasági Kamara február hó 5-iki igazgatóválasztmányi ülése. A felszólalók mindannyian annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy ebben a pillanatban a mezőgazdasági termelés és a gazdák legsúlyosabb problémája: *az elviselhetetlen kamatterher.* Szöbakerültek a borgazdaság és a szesztermelés között kiélesedett ellentétek is. Az a felfogás alakult ki, hogy a két termelési ág között az ellentéteket olyan megoldással kell áthidalni, amely az egyenlő elbánszt biztosítja és lehetővé teszi mind a két termelési ág jövedelmező fenn tartását.

Koós Mihály igazgatói jelentése után Marschall Ferenc dr. országgyűlési képviselő a kereskedelempolitikai helyzetet vizsgálta, majd a mezőgazdaság számára nyújtandó *terményelőleg és zöldhitelezési feltételeinek* biztosítására vonatkozóan Serbán Iván dr. terjesztett elő részletes javaslatot. Javaslatai a következők voltak:

1. A gabonajelzálóról szóló törvényes rendelkezések a buzán, rozson és árpán kívül a tengerre és egyéb terményekre is kiterjesztessenek, valamint tétessék lehetővé Ingójelzálog alapítása az élő leltárra, főleg pedig a *hiztalásra bedlított jószágra.*
2. A zöldhitelezésnél is intézményesen adassék meg az a fokozottabb tárgyi fedezet és jogi biztonság, amelyet a magtárban fekvő gabonára a gabonajelzálog alapítása biztosít oly módon, hogy a *lábbon álló termésre nyújtott hitelek is bejegyezhetőek legyenek a gabona jelzálogi nyilvántartókönyvebe, ami által a zöldhitelezés átalakulása gabonajelzáloggá automatikusan bonyolódhatik le.* Ily bejegyzések ne csak szorosan vett gabonanevelőkre, hanem minden terményre nézve tétessenek lehetővé.
3. A termények előre eladását újból szabályozzák, illetőleg a gabonának *learatás előtt fix áron való lekötését tiltásuk meg.* Egyéb terményeknél pedig köttessék bizonyos, a learatást megelőző időbeli korlátozáshoz, — kivéve itt a termeltetési szerződésbet. Tartsa fenn magának a kormány a zöldhitelezési kamatlábat és egyéb feltételei fölötti ellenőrzési jogát. A zöldhitelezési kamatlábat felső határát állapítsák meg, a lábbon álló termés megelölözését pedig csak oly ár későbbi elszámolása ellenében tegyék lehetővé, amely amellet, hogy a terményelőleg nyújtását lehetővé teszi, a termelőt nem zárja el a helyi és időbeli kedvezőbb értékesítési lehetőségek kihasználásától.

Fiatal munkatársakat!

(A cikksorozat első és második része a „Vasárnap” 5-ik és 6-ik számában jelent meg. Az alább következő cikk a cikksorozat befejező része.)

Az ifjabb, a gazdasági és társadalmi kérdésekben alaposan kiképzett nemzedék szinte áhítozva keresi a megfelelő munkaterületet, az érvényesülés tágas mezejét. A *Hangya*-szövetkezet bőkezű alapítványa nyomán létesített *Közgazdasági Egyetem* évek óta egész rajokat bocsát ki olyan magas műveltségű agrár és szövetkezeti érzésű hallgatókból, akiket akár állásban vannak, akár elhelyezkedés után szaladgálnak, könnyű szerrel meg lehet nyerni arra, hogy lássanak hozzá, hogy csüggedt földmivelőnépünk önbizalmát felkeltsék. Néhány napos inkább utbaigazító, mint kiképző tanfolyam után egész sereg fiatal apostol mehetne szét a falvakba s ott helyi összeköttetéseit is felhasználva, megkezdené a gazdatársadalom ujjaszerveztetését.

A *Bernát István* és *Schandl Károly* által alapított *Országos Széchenyi Szövetség* fiataljainak és idősebbjeinek nem is lehet más feladatuk, minthogy a gazdatársadalmi szervezetek és szövetkezeti központok hívó szavára szintén cselekvő munkatársaivá legyenek az új agrár szervezkedésnek.

Végül pedig — úgy mint a multban — ott van a falu értelmisége: a pap, a tanító, a jegyző, a gazdatiszt stb., ezek nagyrésze is a fiatalabb nemzedékhez tartozik, miért ne kérhetnők őket is fel, hogy segítsenek talpraállítani a falu lakosságát. Az utóbbi években a papnevelő-intézetek, a tanítóképzők, de főleg a gazdasági akadémiák már a legtöbb helyen kellő agrárszellemben nevelik a hallgatókat, sőt nem egy helyen alapos kiképzést nyújtanak a szövetkezeti ismeretekből is, amint ez a *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* legutóbbi termelőszövetkezeti szakértekezletén a *magyaróvári* és *keszthelyi* gazdasági akadémiák kiváló igazgatóinak előadásából kitűnt.

Az apostoli munkára tehát lesz bőségesen segítő munkatárs. A fődolog az, hogy a gazdatársadalmi szervezetek és a szövetkezeti központok mielőbb belássák, hogy mennyire szükség van egy olyan országos, nagyszabású

mozgalomra, mint amilyen 40—50 évvel ezelőtt is felrázta csüggedéséből a tengernyi bajokkal küzdő gazdatársadalmat és e belátás nyomán megállapodjanak egy közös, egységes munkaprogramban, amit megfelelő — a mostani, e célra külön-külön kiadott pénznél semimesetre sem több — anyagi hozzájárulással meg is valósítanak.

A magyar földmivelés tengernyi bajának nem pusztán magunk vagyunk az okozói. Előidézte azt egyrészt a trianoni béke, amely megbontotta Magyarország gyönyörű gazdasági egységét. Elvesztettük erdőségeinket, hegyi legelőinket, az ipari növények termőhelyeit. Ezeket lassan pótolni kellett. Abban a nagyszabású termelési programban, amit *Mayer János* földmivelésügyi minisztersége és *Schandl Károly* államtitkársága alatt dolgoztak ki, adva volt a mezőgazdaság fokozatos talpraállításának a lehetősége; igen ám, de a háborus koplalást megunva Európa minden országa, még a kimondott ipari államok is, mind saját mezőgazdaságuk fejlesztésére vetették magukat. Valóságos világverseny keletkezett. Parlag területeket törtek fel s tettek termővé. Csatornáztak, talajt javítottak, növényeket nemesítettek, javították az állatállományt. Mindez rengeteg pénzt nyelt el. Így csináltuk mi is és kilátás volt rá — mint van ma is — hogy a magyar föld őseréje győzelmes lesz ebben a szédülő versenyben. Győztünk is volna, ha közben be nem következtek Európa pénzügyi összeroppanása. Ez rántott minket is magával, úgy hogy ma az egész vonalon a legszigorubb takarékoság lett urrá. Nincs pénz még a leghasznosabb befektetésekre sem, ha csak a szervezett földmivelőnép a maga egyesített erejével nem teremti elő azokat az anyagi eszközöket, amelyek keresztülségitik őt a mostani válságon.

Lehetséges ez?

Igen, lehetséges, de első feltétel, hogy felkeltsük csüggedtségéből szántóvető népünket, visszaadjuk veszni készülő önbizalmát. Ezért van szükség céltudatos, egyöntetű agrárszövetkezeti szervezkedésre. Ehhez a munkához pedig szólítsuk gátra a nemzet virágát, a művelt magyar ifjúságot és a falu értelmiségét. A siker nem maradhat el.

(D. Cs. Ö.)

Nagyfontosságú intézkedés készül a föld-reformosok ügyében.

A Kisgazdapárt a készpénziárulékok öt esztendőre való felfüggesztését s alacsony buzajáradék szolgáltatását javasolja.

A *Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári Párt* (Egységspárt) február hó 4-én értekezletet tartott.

Az értekezlet megnvítása után *Temesváru* Imre beszámolt annak a *hetes bizottságnak* munkájáról, amelyet a párt annakidején a földreform-földek terheinek csökkentése végett küldött ki.

Az előadó utalt arra, hogy a kiküldött bizottság hónapokig tanulmányozta a kérdést s figyelemmel az államháztartás mai helyzetére, olvan megoldást keresett, amely nem terheli meg az államháztartást és mégis nagymértékben csökkenti azok terheit, akik a földreform során földhöz jutottak.

A bizottság elgondolása az, hogy az évi törlesztések fizetését legalább is arra az időre, amikorra reméljük, hogy a gazdasági helyzet kedvezőre fordul, függeszse fel a kormány s ez alatt az idő alatt a földhözjutottak járadékot fizessenek. A bizottság öt évig terjedő időre gondolná a felfüggesztést s a járadékot olyan alacsony mértékben gondolná megállapítani, hogy még a legszegényebb ember is meg tudná fizetni. A járadék fizetése buzaalapon törtenék, még pedig kataszteri koronánként 12 kilogramm

buzában. 250 kilogramm buza volna a legjobb földek után évente fizetendő járadék legmagasabb összege, a legkisebb pedig évi 100 kilogramm buza. A kiosztott legelőterületenként legalább 50 kilogramm búzát állapítanak meg évente egy katasztrális hold után.

Az eddig felgyülemlett és nem fizetett részletek hátraléka 5 év alatt egyenlő kamatmentes részletekben volna törlesztendő oluformán, hogy az 1930. és 1931. esztendőre a hátralékban lévőnek is nyújtandó lesz egyharmad kedvezmény.

Schandl Károly szólalt fel ezután s rámutatott arra, hogy az Egységspárt volt az, amely a kisemberek földhözjuttatásának gondolatát megvalósította s ma is ez a párt az, amely a botránykeresés helyett a kisemberek sorát lelken viseli akkor, amikor lehetővé teszi számukra azt, hogy földjüket meg tudják tartani. Arra kérte a pártot, hogy ezt a kedvezményt terjessze ki a hadirokkantakra, hadiözvegyekre és hadiárvaikra is s az ilyen földhözjutottak 25 százalékkal kevesebbet fizessenek, mint a többiek.

Farkas Elemér szükségesnek tartja, hogy a kormány azonnal adjon ki egy rendelkezést abban az irányban,

hogy az évi részletek nemfizetése következtében folyamatba tett kimozdítások azonnal függesztessenek fel.

Létay Ernő azt javasolta, hogy a hátralékok megfizetésére tervezett 5 esztendő határidőt tíz esztendőre tolják ki.

Csizmadia András a tervezetet nagy örömmel fogadja, de kéri, hogy a lehetőség szerint a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után javasolt 12 kilogramm buza-járadék 10 kilogrammra mérsékeltesse.

Biedermann Imre báró a javaslat kiegészítésül kéri, hogy a 100 kilogramm minimum szántóföldeknél és réteknél 80 kilogramm buzára mérsékeltesse, a 250 kilogramm buzamaximum pedig 200 kilogrammra szálltassák le.

Festetich Sándor gróf azt kérte, hogy a folyamatba tett kimozdítások azonnal függesztessenek fel.

Kenyeres István azt kívánta, hogy ugyanezen kedvezmények a Vitézi Szék tagjaira is kiterjesztessenek.

Pesthy Pál elnök szavazásra tette fel az előterjesztett eredeti javaslatot, amelyet a pártértekezlet egyhangú lelkesedéssel magáévá tett és indítványozta az elnök, hogy az elhangzott módosításokat a bizottság tegye megfontolás tárgyává és azt eredeti javaslatának kiegészítésével terjessze a kormány elé és kérje annak mielőbbi megvalósítását.

Ezután Váry Albert aggodalmát fejezte ki afelett, hogy Pest vármegye több községében a községi alkalmazottak nem kapják rendszeresen illetményeiket. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter hangsúlyozta, hogy mindent elkövet abban a tekintetben, hogy azoknak a községi jegyzőknek és alkalmazottaknak fizetését, akik nem hibásak abban, hogy fizetésük elmaradt, minden körülmények között biztosítsa.

Payr Hugó három lóverseny-fogadóiroda még 1929-ben elkövetett adócsalási ügyét tette szóvá. Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter kijelentette, hogy a legszigorubb vizsgálatot indítja meg az ügyben.

Farkas Géza Abauj, Zemplén és Szabolcs vármegyéek gazdátársadalmának nehéz helyzetét tette szóvá. Rámuteott arra, hogy az egyetlen termény a fehér bab ezen a vidéken, amelyből a gazdátársadalom pénzt szerezhetne. exportálása azonban csak úgy történhetne, ha a kormány hozzájárulna ahhoz, hogy ellenértékét külföldön pengőben fizessék meg. Korányi báró pénzügyminiszter utalt arra válaszában, hogy átérzi az említett vidék nehéz helyzetét, megvizsgálja az ügyet és a lehetőség határára belül intézkedik.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A Faluszövetség hírei.

Miért számít fel a MÁV. 11 és fél pengőt tolatásért?

Az üllői fiókszövetség népes gyűlést tartott febr. hó 2-án a népház előadótermében. A Faluszövetség központjának kiküldöttje részletesen tájékoztatta a hallgatóságot a magyar közgazdasági válság külpolitikai okairól, majd a jelenlévő szövetségi tagok élénk vitát nyitottak meg az egyes kérdésekről. Mészáros István a földműves lakosság teljes elszegényedésére hívta fel a figyelmet, amely a mezőgazdasági terményárak példátlan esőkenésén kívül a bankok és az ipari kartellek agrárellenes üzleti politikáját teszi felelőssé. A községben tartott kényszerárverések tönkreteszik a bajbajutott embereket. Kiss József a külföldi behozatal ellen tiltakozott, amely a mai viszonyok között az ország elszegényedését idézi elő. Amikor az országban takarmányhiány van, akkor nem szabad megengedni azt, hogy a búzát hat pengős áron külföldre szállítsák. Nagy Kálmán igazságos földosztályozást követel, mert a mai már teljesen elavult, igazságtalan és kishírtokellenes. Fülös János az improduktív költségek ellen emelt szót és lehetetlennek tartja, hogy külföldi énekesek vigyék

ki az országból a pénzt és idézzék elő elszegényedésünket, amikor kiváló magyar művészeket is pártolhatunk. Ezekből és a többi felszólalásokból is a gazdátársadalom elégedetlensége és nyomora tűnik ki. Nemrégem két csecsemő halt éhen, mert éhezni anyjuk kellően táplálni nem tudta őket. Általános kifogás tárgyát képezi Üllő községben a MÁV tarifapolitikája, amely egyenesen a belterjes mezőgazdasági termelés megakadályozására irányul. Az üllöiek homokföldjeik kelte öröbentartására a köbányai sertéshizláló-telepekről vásárolják a trágyát, amelynek ára és összes költsége 125 mázsás vagononként körülbelül 117 pengőt tesznek ki. Leginkább sérelmezik azt, hogy a MÁV külön 11 és fél pengőt számít fel azért, hogy a vagon kiralás végett csónakragánnyra tolatja ki. Ez a külön 11 és fél pengős semmiféleképpen sem indokolt, szinte külön fuvarilletéket jelent a trágyára, mert például téglaszállítmány esetén, jóllehet akkor is külön vágányra tolatják ki a vagon, ily illetéket fizetni nem kell. Általános panasza tárgyát alkotta az is, hogy a gazdasági felügyelők az apaállatok beszerzése körül nincsenek tekintettel a gazdák súlyos helyzetére. Helvetennek tartják azt az intézkedést, hogy a köztenyésztésre szolgáló bikát három évi használat után ki kell selejtezni, s így a drága apaállatot kellően kihasználni nem lehet. Ez nagyon megdrágítja az állattenyésztést és indokolatlan terhet ró a gazdaközönségre. Könnyen lehetne ezen segíteni úgy, hogy a még egyébként tenyésztésre teljesen alkalmas bikákat a községek eszeréjék ki egymás között és így mentesülne minden három esztendőben új apaállatbeszerzés terhével.

Ezeket a sérelmeket és kívánságokat a Faluszövetség központja illetékes helyen orvoslás végett elő fogja terjeszteni.

Faluszövetségi értekezlet Aba községben.

Az Abai Gazdakör február hó 6-án népes gyűlést tartott a Faluszövetség központi kiküldöttjének jelenlétében, akinek előadása után élénk vita indult meg a mezőgazdaság bajairól. László János alelnök, Pajor József és Bognár János hozzászólásukban éles hangon tették szóvá a magas jövedelmek, az állás-halmozások, az egyenlőtlen közteteherviselés, a kartellek és bankok árdiktatúrájának kérdését. A falu bizalma csak akkor tér vissza, ha komoly intézkedéseket lát arra nézve, hogy ezek a visszasságok megszűnjenek.

A vagyonváltás földék ügye az ercsi faluszövetség gyűlésén.

Február hó 7-én nagy érdeklődés mellett folyt le az ercsi fiókszövetség gyűlése, amelynek tárgysorozatára a vagyonváltásföldék kérdése volt kitűzve. Ercsi község földhözjutottaitól a holdanként átlag 60 pengőt kitevő törlesztést a 4-5 mázsás termésekből teljesíteni nem tudják. Emiatt mintegy 500 hold juttat-

Nyári örömök januárban a föld — déli oldalán.

tott földet elvették a kisemberektől és a többiek nagyrésze ellen is kímoldítási eljárás van folyamatban. Az amugy is erősen felzaklatott közhangulatot még inkább fokozza és az egész kérdést súlyosítja az, hogy különböző felelőtlen akciók indultak a megoldásra nézve, amelyek a nagy tanácstalanságban és bizonytalanságban sok tájékozatlan kisembert megtévesztettek. A közszégi előljáróság ismételtén foglalkozott ezzel a kérdéssel és feliratban kérte az illetékes tényezőket sürgős intézkedések megtételére, amelyek lényege a földárak lényeges csökkentésére és a hátralevők több évre való felosztására irányul. A Faluszövetség központjának kiküldötte részletesen ismertette a vagyonváltásföldek kérdését és rámutatott arra, hogy a közeljövőben mélyreható intézkedések történnek, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy megszüntessék a vagyonváltás- és földreformföldök körül ma fennálló visszasságokat és aránytalanságokat.

(A kérdés megoldására vonatkozó tervet, mely az Egységspárt legutóbbi értekezletét foglalkoztatta, mai számunk vezetőhelyén részletesen ismertetjük. A szerkesztő.)

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház február hó 4-én, csütörtökön, ismét megkezdte ülését. Napirend előtt Malasits Géza a devizakorlátozások nehézségeit tette szóvá és arra kérte a kormányt, hogy a rendelkezésre álló devizákat a munkanélküliség enyhítésére fordítsa. Kün Béla ugyancsak napirend előtti felszólalásban kifogásolta, hogy az ipari nagytermelők a mezőgazdasági devizájával üzleteket csinálnak. Kritika tárgyává tette azt a jelentést is, hogy a végletekig erőszakolják a foglalásokat és árveréseket.

A Ház ezután mentelmi ügyeket tárgyalt, majd Pallavicini György örgróf mondott sürgős interpellációt egyes képviselők külföldi utazásáról. Beszédében Bethlen István gróf legutóbbi olaszországi látogatását tette szóvá és kifogásolta Bethlen külpolitikáját.

Az interpellációra Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszolt és hangsúlyozta, hogy azt a külpolitikát, melyet Bethlen István gróf folytatott, helyesli, csekély erejéből folytatja és támogatja. Egyébként örömmel kell tudomásul venni, hogy Bethlen István gróf ismert nagy tekintélye és baráti összeköttetései magánaton is ugyanazt célozták Rómában, amire a magyar kormány hivatalosan törekszik.

A február hó 5-iki, pénteki ülésen napirend előtt Póchy László a közmunkaváltás aránytalanságát tette szóvá és megfelelő törvényjavaslat benyújtását sürgette. Ezután mentelmi ügyek tárgyalására került sor; a vita során a szociáldemokrata képviselők parázs botrányt rendeztek. Petró Kálmán azt a kérést intézte a kormányhoz, hogy terjesszen elő olyan javaslatot, mely szerint fogyasztási szeszt kizáróan csak borból főzzenek ki. Kéri az új földmívelésügyi minisztert, álljon a bortermelők mellé. Most Pejer Károly az albertfalvai építkezéseket tette szóvá, majd az ülés végén ismét lármás jelenetekre került sor, egy személyes megtámadtatás címén kért felszólalás megtagadása miatt.

A Ház legközelebbi ülését február hó 11-én, csütörtökön tartja.

Iványi miniszter lemondott, Purgly Emil az új földmívelésügyi miniszter.

Iványi Béla földmívelésügyi miniszter állásáról lemondott és a Kormányzó Ur február hó 5-én kelt elhatározásával miniszteri állásától felmentette. A Kormányzó Ur egyszermind a távozó miniszternek kiváló szolgálati elismerésül az elsőosztályú magyar érdemkeresztet adományozta. A Kormányzó Ur Purgly Emil, földbírtokost, Csanád, Arad és Torontál vármegyék főispánját, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnökét, az OMGE alelnökét, felsőházi tagot, stb. földmívelésügyi miniszterre kinevezte. Az új miniszter február hó 8-án tette le az esküt a Kormányzó Ur kezébe.

Itt említjük meg, hogy a távozó Iványi Béla, egy nappal lemondásának közzététele előtt a ceglédi kisgazdák százötven főnyi küldöttségét fogadta. Erdélyi Aladár országgyűlési képviselő ismertette a gazdák kívánságait, majd Iványi Béla válaszlott. Beszédében érintette a kamatkérdést, az olcsó termelési hitelek problémáját, az iparcikkek magas árát és a keres-

Tiroli földművesek.

kedelmi szerződések ügyét. Legnagyobb érdeklődést, sőt országos feltűnést keltett az a kijelentése, hogy azt a célt akarja elérni, hogy Magyarországon ne lehessen főzni másból szeszt, mint szőlőből.

Vitéz Purgly Emil, az új földmívelésügyi miniszter, hivatalbalépése előtt nyilatkozott a hírlapírók előtt.

— A földhöz vagyok növe — mondotta — szeretem népeimet, fajtámat, a földemet és mindent, ami összefügg a földdel. Én a kisgazdatársadalmat nagyon sokra értékelem. A kisgazdatársadalmat az ő gazdasági tudásával, felkészültségével, politikai képviselőinek értékével együttesen igen sokra tartom és meggyőződésem, hogy őket is megfognák nyugtatni azok az intézkedések, amelyek az egyetemes agrárérdekekkel együtt a kisgazdatársadalmat is a legerősebben érintik.

Keresztény agrárcsoport alakult.

A Keresztény Gazdasági és Szociális Pártból Kray István báró és Rakovszky Tibor kilépett. A két képviselő csatlakozott a most megalakult pártönkivüli agrárcsoporthoz. Az új párt tagjai: Hunyady Ferenc gróf, Turchányi Egon, Gallasz Rudolf, Zsigmond Gyula, Kray István báró, Rakovszky Tibor és Somssich Antal gróf.

Válságbizottságot alakít az Omge.

Február hó 4-én nagy érdeklődés mellett tartotta igazgatóválasztmányi ülését az Országos Magyar Gazdasági Egyesület.

A napirend tárgyalása előtt Hoyos Miksa gróf szóvátette Iványi Béla volt földmívelésügyi miniszternek egy gazdaküldöttség előtt tett ama kijelentését, amely szerint az a célja, hogy Magyarországon csak borból lehessen szeszt termelni. A mezőgazdasági szeszipar nevében ez ellen a terv ellen tiltakozást jelentett be.

Mutschenbacher Emil dr. terjesztette elő azután igazgatói jelentését, amelyben behatóan foglalkozott a mezőgazdaság minden időszerű kérdésével. Hitel nincs és ami hozzáférhető, drága. Nagyon szükséges most az új termelési kampány küszöbén a Jegybank megértő hitelpolitikája. A földteherrendezés nem hozott fogható előnyöket, mert nincs összekapcsolva olyan konverzióval, amely kamatcsökkentés alakjában könnyítést hozna a gazdáknak. Súlyos helyzetet teremt, hogy amíg a mezőgazdasági cikkek árai lemorzsolódnak, addig sok iparcikk ára folyton emelkedik. A devizagazdálkodás megkötését egyes iparok áremelésre igyekeznek kiharaszolni. Így feltűnő a szék és az ipari abrakakarmány árának növekedése. A létesített árelemző szery nem kapott hatáskört, hogy akaratának érvényt is szerezhesen. A közterhek fizetése súlyos gondokat okoz a gazdáknak. Jön a jövedelem- és vagyonadó kivetése, továbbá a szükségadó második részletének befizetése. Jó volna, ha

ennek a fizetését a kormány elengedni, vagy legalább a mezőgazdaságot mentesíteni a fizetés alól.

Ezután Baranyórits Rezső a tejkérdés megoldását és a hizlalás céljára szükséges takarmány beszerzéséhez a kellő devizamennyiség rendelkezésre bocsátását sürgette. Elek István annak a felfogásának adott kifejezést, hogy ha nem tudják a gazdák megfelelő tejárak bevezetésével a termelés rentabilitását biztosítani, akkor célszerű volna tej-sztrájkot kezdeni. Farkas Géza szintén a tej-sztrájk mellett foglalt állást. H. Kovács Gyula a takarmánydevizák folyósítását kérte. Szározd Rikárd az állatértékesítés nehézségeit ismertette. Szigeti Pál sürgette az ipari áremelések megakadályozását.

Krudy Ferenc tájékoztatta az ülést az árelemző bizottság feladatáról és terveiről. Kijelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy a magyar gazdaközösség javára kínálkozó lehetőségeket ki is használja, habár lényeges eredményeket nem vár a bizottság működésétől.

Több felszólaló ezután állandó, úgynevezett válságbizottságnak felállítását kérte, amihez a választmány hozzá is járult. Az öttagú válságbizottságba az OMGE, a kamara, a földbirtokosok, a földbérletlők egy-egy tagot delegálnak, ötödik tagja az elnök.

Somssich László gróf ezután bejelentette, hogy a földművelésügyi miniszter a tejjármegállapító bizottságot sürgősen felállítja és az OMGE-ből a bizottságba két tagot delegál. A tej-sztrájkra kijelentette, hogy az OMGE nem alkalmas szervezet a tej-sztrájk megszervezésére. A gazdatársadalom szervezzen sztrájkot, ha akar, de az OMGE-t, a gazdák szaktestületét ilyen akcióba belevinni nem engedi.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A japán-kínai háború. Mialatt a heves esatározások egyre tartanak Sanghaiban, a legfontosabb kínai kikötővárosban, addig az érdekelt nagyhatalmak, még pedig Amerika, Anglia, Franciaország Olaszország és Németország közös felszólítást intéztek Japánhoz és Kínához, hogy haladéktalanul szüntessék meg az ellenségeskedést és diplomáciai tárgyalások során intézzék el az egymásközi ellentéteket. A japán kormány nem fogadta el a hatalmak javaslatát, mert — mint indokolta — a diplomáciai tárgyalásoknak még nem érkezett el az ideje. Amerika most újabb diplomáciai lépést készít elő. Sanghaiban egyébként a japán csapatoknak nehéz helyzetük van, amennyiben a tulerőben levő kínaiak váratlanul erős ellenállást fejtenek ki. Sanghai erődjét, a Vuszung-erődöt csak nehéz és hosszúságos harcok után tudták elfoglalni a japánok. A Csapei-város rész még mindig nincs birtokukban. Mindezek a körülmények arra késztették a japán kormányt, hogy újabb erősítéseket küldjön Sanghaiba és a Sanghai körüli haderők parancsnokát kicserélje. Sanghaiba a japánok újabb 10.000 főnyi szárazföldi katonaságot küldtek, megfelelő számú nehéz tüzérséggel. Mandzsuriában a japánok elfoglalták Karbin városát és most már egész Mandzsuria kezükre került.

A leszerelési értekezlet megnyitása. Február hó 2-án, kedden nyílt meg az általános leszerelési értekezlet Genfben. Az értekezlet Henderson volt angol külügyminiszter, elnök nyitotta meg. Beszédében utalt arra, hogy ez a legnagyobb nemzetközi összejövetel, melyen 60 állam kormánya képviselteti magát. Hangsúlyozta, hogy a világnak leszerelésre van szüksége, bár a mostani konferencia nehézségei tisztán érezhetők. Február hó 5-én megválasztották a konferencia 14 alelnökét. Ugyanezen a napon jutott nyilvánosságra a franciák leszerelési terveze, melynek nagy feltűnést keltő pontja, hogy a javaslat nemzetközi hadsereg felállítását ajánlja. Hamarosan kiderült azonban, hogy a franciák tervezék a békeszerződés érintettségének biztosítására szerkesztették meg, amennyiben saját hadseregüket minden körülmények közt nagyobbak kívánják, mint például a németekét. Nem hajlandók tehát a fegyverkezés egyenlőségének helyreállítását megengedni. A francia javaslat nem talált kedvező fogadtatásra a többi hatalmak körében. Február hó 6-án az értekezlet teljes ülést tartott, melyet a magánpetíciók benyújtására szenteltek. Ez úgy hatott, mint a világ nagy nyitárosságának tüntetése a béke és lefegyverkezés mellett.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Vasárnap” részére!**

MEZŐGAZDASÁG

A magyar gyapjutermelők tizparancsolata.

Irta: Schandl József dr.

A magyar gyapju jobb értékesülése csak úgy biztosítható, ha minden magyar gyapjutermelő szem előtt tartja a következőket:

1. Minden tenyésztő válasszon e két típus közül: termeljen finom posztógyapjút, vagy 6—8 cm. fűrthosszuságú fésűsgyapjút. Ha a magyar gazdák csak e két típust termelik, akkor a külföldi gyárak is szívesen jönnek hozzánk gyapjút vásárolni, mert 50.000—100.000 kilogramm egy-nemű tételeket is vásárolnak.

2. A kiválasztott típushoz maradjunk hívek és ne zunkunk be évről-évre a vásárolt kosokkal más típust. Kosok beszerzésénél díjtanalan ad tanácsot az Országos Magyar Királyi Gyapjuminősítő Intézet (Budapest, II., Hermann Ottó-ut 15. szám).

3. Törekedjünk arra, hogy nyájunk minden juha mielőbb a kiválasztott típusnak megfelelő bundát viseljen (nyájkiegyenlített) és a bundának minél nagyobb része legyen ilyen minőségű (bundakiegyenlített).

4. Eső elől hajtsuk tető alá a birkát, mert az eső bele-mossa a fűrthető porát a gyapjuszálak közé.

5. Télen is jól almozott és jól szellőzött legyen az akol, mert különben megsárgul a bunda nagyobb része.

6. Takarmányhulladék ne kerüljön a juhokra, mert a takarmányos bundarészlet másodrendű piaci cikk.

7. Szurokkal, kátránnyal és más ki nem mosható festékkel ne jelöljük juhainkat, mert az ilyenek gyapjútát a gyárak már nem veszik meg.

8. Zsákolás előtt a bundákat egy-két napig szellőztessük, mert a nedves melegen zsákolat gyapju megsárgul és megdohosodik.

9. A haslábot mindig külön zsákoljuk.

10. A koloncokat szedjük le a bundáról, mossuk meg és a kimosott gyapjút tegyük a hasláb közé.

APRÓ JÓTANÁCSOK.

A bor fekete törését a vas idézi elő. Minden borban ki lehet mutatni több-kevesebb vasat, de a megtörést nem ez a vas okozza, mely természetesen uton jutott a borba, hanem az a vas, mely esetleg a vasodényekből, a hordó ajtaján levő vascsavarból, esetleg derítő vasból oldódott fel a borban. Azért, ahol csak lehet, a borkak vassal való érintkezését kerülniük: a bor lefejtéséhez facsapokat használjunk s a borkak a hordóban összekeverését is e célra alkalmas fakarókkal eszközöljük. A bor savtartalmát általánosan így feloldódtatott vas még magában nem idézne elő fekete csapadékot, hanem a csersavval vegyülve változik át fekete tintaszerű anyaggá, melytől a megtört bor fekete színét kapja. A képződött csapadék hosszabb idő alatt magától is leülepszik. A megtisztulást azonban derítéssel gyorsíthatjuk. Ha a bor egyébként egészséges, a baj minden nyom nélkül elmúlik.

Szűkös szénakészletünk használjuk fel gazdaságos beosztással és belőle elsősorban a legfiatalabb növénykállatok és a vemhes-szoptató anyaállatok igényeit elégítsük ki. Tengeriszár-készletünket ajánlatos mielőbb feltakarmányozni, mert állás közben penészedik és igen sokat veszít tápláléértékéből. Az állatok által el nem fogyasztott izéket, a tengeriszár-köröt tépelt állapotban almózisra ajánlatos felhasználni, hogy almászalmakészletünk ki ne fogyjon a cséplésig.

Hiba nagyvárosok közelében kertészkedő, tejtermelő gazdálkodás helyett egyoldalú gabonagazdálkodást folytatni. Hiba, ha a kertészkedő gazda terményeivel csak akkor jön a piacra, amidőn az illető terménnyel már el van a piac árasztva, tehát ha nem használja ki a korai termények magasabb árát. Hiba, ha a gazda, amennyiben módjában áll, nem használja ki a szövetkezeti értékesítés lehetőségét s a közvetítő kereskedelem zsebébe bízalja.

Mit ér az állam minden áldozata, ha a facsemetéket sok helyen úgy ültetik el, hogy abból fa sohase lesz?

A következő levelet hozta számunkra a posta:

Tekintetes Szerkesztőség!

A folyó év január hó 31-én megjelent *Vasárnap*-unkban olvastam *Szekeres László* dr. és *Domokos Lajos* dr. ur egészségügyi tanácsos között lefolyt és közölt beszélgetést, mely figyelmemet lekötve, annak igazságát, közszükségét és közóhaját én jó magam is minden tekintetben magamévá teszem, csupán arra kérek engedelmet, hogy a „*törvény van, fát mégsem ültetnek*“ kijelentésre, szerény véleményemet a mi kedves *Vasárnap*-unk hasábjain felsorakoztathassam.

Tény az, hogy a gyászos trianoni szerződések (reméljük ideiglenes) alapján, összes erdősegeinket, bányáinkat stb. elvesztettük s hogy e kiszámíthatatlan veszteséget pótolandó, törvényben rendelte el *Csonka Hazánk* hasznavehetetlen területének befásítását, erdősitését. Tény az, hogy e célból az állam óriási költséggel, a befolyt közadók-ból, tehát az általunk befizetett adókból, állami csemetéiskolákat, faiskolákat tart fenn, melyeket mérnökök, szakképzett kertészek, munkások százai ápolnak, művelnek azért, hogy ezekből a kertekből a községek köris-, akác-, juhar-, nyárfa-, szilfa- stb. csemeték millióival láttassanak el, hogy eddig parlagon hevert és soha senkinek hasznót nem hozó területeiket — Isten földjét — vele befásítsák és ezáltal elvesztett erdősegeinket, legalább részben is, pótolják. Tény az, hogy az állam — az erdősités céljára leküldött csemetéket megelőzőleg — mérnökeiket küldötte ki községeinkbe, hol azok a talajt megvizsgálva, állapították meg, hogy melyik helyre milyen facsemetét kell ültetni. Tény az, hogy ezután a községek a csemetéket az állam által kitermelve, gondosan megszámlálva, sásba becsomagolva, ingyen és bérmentve kapták meg.

De mit ér az államnak minden gondoskodása, minden áldozata, ha a falvakba megküldött facsemeték milliói soha nem kerülnek az őket megillető helyre? Ha a csemeték úgy vannak elültetve, hogy azokból soha fa, vagy pláne erdő nem lesz? Mert mit ér az olyan ültetés, melynél az ásómat lenyomom a szikes földre és annak a földben való előre dütése által a földet megemelve, az ásó háta mögött képződő nyílásba bedobok egy-egy facsemetét? Mit ér az olyan lelketlen munka, ahol a rendszeren ásott gödörbe nem a saját két kezemmel morzsolom össze a felső fekete talajt (humuszt) és nem a két kezemmel helyezem el a kis növénydék-csemetét a gödörbe és nyomkodom gyenge tövecskéi mellé az *öt* egyelőre táplálni hivatott, összemorzsolott, beérett földet? Mit ér az, ha az állam által ajándékba adott és szállított csemeték millióit lelketlen emberek — nem törődve a jövővel — eldobálják, feltüzelik, vagy pláne feltehető, hogy az ültetés kevés fáradságát megkimérendő, 20—30-as kötésekben a föld alá temetik. Mit ér az állam minden áldozata, ha egyes falvak vezetői nem lélekkel, szívvel, szeretettel és *nem abban a határozott feltevésben*, hogy *itt erdőnek kell lenni*, végezik vagy végeztetik a fásítást? Mit ér az erdősités, fásítás, ha nem gondoskodunk az elültetett facsemeték védelméről, nem készítünk körülötte védősáncokat, védőkerítést téli kártevők, nyulrágások ellen nem kötözzük be, avagy nem fedjük be őket, minek következtében a tavaszkor rügyezésnek álló csemeték

ezreit vígan tapossa és rágja le az egész télen *szalmán istállózott* és tavaszkor kihajtott tehéncsorda, ökörgulya és birkanyáj?

Hát az ilyen munka bizony semmit sem ér. Az ilyen munka nem egyéb, mint nemzeti vagyunk leliismeretlen elpusztítása, saját magunk és gyermekeink megcsalása. Pedig, ha csak egy keveset gondolkozunk és számolunk is, pár perc alatt rájövünk arra a megdönthetetlen igazságra, hogy az állam a javunkat akarja, hogy ha az eddig senki által nem használt és semmi hasznót nem hozó területeinkre ha csak pár év alatt 100.000 darab csemetét ültetünk is el, az már 10—15 év múlva erdőcskévé fejlődve, 100.000 pengő értékét képvisel, hogy annak legalizálásából sok szegény ember megfőzhetné vacsoráját és megmelegíthetné a hideg télen didergő tagjait, hogy az elültetett csemeték pár év múlva már szépen kifejlődve, szeretettel várnák lombjaik alá az *erdőbe* kirándulni vágyó, sápadt arcú és éppen fák hiányában tüdővész vagy arra hajlamos gyermekeinket, hogy a kis erdő már is befolyással volná éghajlati viszonyunkra, területéhez mérten vonzaná az állandóan nálkülőzt lecsapódásokat: esőt, harmatot, hogy két ilyen 100.000 darab fából álló erdők egyikének tizenöt év múlva való kitermelése, szerényen számítva, 100.000 pengőt képviselne a község javára, melynek kamataiból gond nélkül lehetne a község terheit fedezni, sárutcait kikövezni, avagy testünk egészsége érdekében a minden faluban hiányzó fürdőt megépíteni?

Ezek volnának szerény megjegyzéseim a *Domokos Lajos* dr. és *Szekeres László* dr. ur jogos panaszával kapcsolatban, kiegészítve még azzal, hogy ha én a minisztériumban az erdősités és fásítás vezetésével volnék megbízva, úgy nemcsak köris-, szil-, juhar-, akác- és nyárfa-csemetéket küldenék a községek részére, hanem egy pár jó „*magyarfajta somfapálca-csemetével*“ személyesen jelennék meg azokban a községekben, hová elültetés végett az állam már a csemeték ezreit leküldötte és ott a helyszínen osztanám ki a jól megérdemelt somfapálca-jutalmakat azoknak, akik kötelességüknek az állammal, saját magukkal és gyermekeikkel szemben nem tettek eleget.

Szerény megjegyzésem jogforrásaképpen vagyok bátor megemlíteni, hogy *Mezőcsát* eddig semmi hasznót nem hajtó bel- és külterületén ezideig, három év alatt, 80.000 darab csemetét ültettünk el, melyek közül körülbelül 20.000 darab csemete már 3—4 méteres magasságu szép kis erdőcskévé fejlődött. Az erdősitést a tisztviselői kar összefogva, karöltve a gazdákkal, köteles tűzoltókkal, leventékkel, jókedvvel, szeretettel végezte el, és ma *Mindnyájunk erdejének* rügyfakadását — a szép tavaszt — abban a reményben várjuk, hogy mi *mezőcsátiak* vállalt kötelességeinket úgy a hazával, mint gyermekeink jövőjével szemben a fásítás terén becsülettel megtettük és a jövőben fokozottabb kedvvel meg fogjuk tenni.

Maradtam a tekintetes Szerkesztőség mély tisztelője *Mezőcsát*, 1932 február hó 1-én.

vitéz Lengyel Sándor,

Mezőcsát nagyközség rendőrbiztosa,
tűzoltóparancsnoka, közmunka vezetője.

! NE PRÓBÁLKOZZON !

42 év óta bebizonyosodott, hogy minden létező

hangszert, gramofont, harmonikát

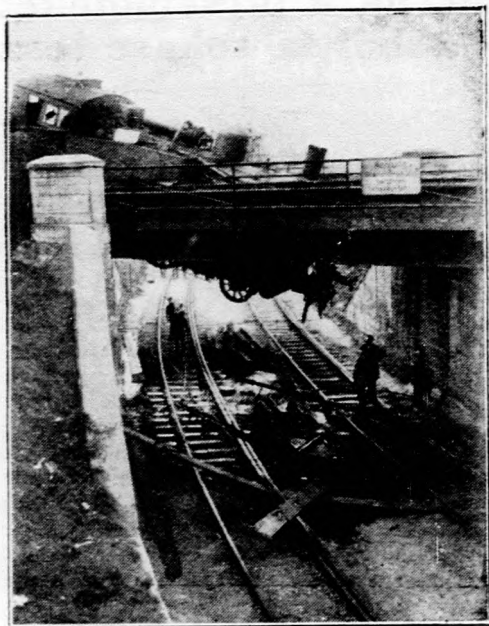
legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban

Reményi Mihály

nagy magyar hangszertelepén, Budapest,
VI/29, Király-utca 58-6. v á s á r o l h a t.

Kérjen árjegyzéket arról a hangszorról, amit kíván. Díjmentesen küldöm.

Különös vasuti szerencsétlenség egy németországi vasuti hidon.

A napraforgómag termelési szerződés feltételei.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara — mint már jelentettük, — megindította napraforgómag termelési akcióját, melynek keretében a szerződő gazdáknak ingyen és bérmentve szállítva biztosított vetőmagot. A kamara kezdeményezésére egyik fővárosi olajgyár szerződéses alapon hajlandó napraforgómagot termelteni. A szerződés feltételei a következők:

1. A napraforgómagtermeléshez szükséges vetőmagot a gyár ingyen adja és pedig katasztrális holdanként 5 kg-ot számítva, bérmentve küldi minden szerződő vasuti állomásra különösen zsákokban. A kölcsön zsákok a gyár címére a vetés után visszaküldendők.

2. A gyár az egészséges, száraz, rostált vetőmagot 1932 november 1-től december 15-ig veszi át. Az átadandó termék kisebb tételeknél a vidéki Hangya szövetkezetek gyűjtik össze, vagon-tételeknél nagyobb szállítmányt a termelők maguk is, de a Hangya szövetkezet által is szállíthatják.

3. Átvételi ár a budapesti áru- és értéktőzsde 1932. évi október 15-től december 15-ig jegyzett teljes tőzsdei átlagár, a feladó állomás és gyári raktári állomás közötti fuvar költség levonásával. A termék leszállításakor a fuvar költség levonásával a leszállításkor a budapesti tőzsdén jegyzett napi ár 75 százaléka fuvarlevél másodpéldány ellenében kifizetettik, a végelszámolás pedig 1932. december hó végéig ejtetik meg, amidőn a vételár hátralék kifizetettik.

4. Termelési szerződést köt a gyár minden gazdával, akik legalább 7—14 katasztrális hold (vagy 7 hold többszörösével) termelésre jelentkeznek. Ha kisebb területen akarnak termelni, úgy többen állnak össze, de legalább a jelzett területre és közös szerződést írnak alá. A gyár azért köt csak 7 hold vagy ennek többszörösére szerződést, mert a vetőmag 35 kg-os zsákokban van csomagolva és így szállítatik bérmentve. Az elmúlt évben a szerződéses termelőktől a gyár a napraforgó vetőmagot 16, 17 pengős árban vette át.

A napraforgómag termelése iránt érdeklődők forduljanak a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához, (Kecskemét Rákóczi-ut 17—19.) és a kamara kérésükre megküldi a termelési szerződést, valamint Szabó Lajos főtítkárnak a napraforgómag termeléséről irt utasításait díjmentesen.

Minden létező hangszert, gramofont harmonikát legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban Reményi Mihály nagy magyar hangszertelepén; Budapest, VI/29. Király-utca 58—60. szám alatt vásárolhat. Kérjen díjmentes árjegyzéket arról a hangszerről, amit kíván.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Adóamnesztia.

A pénzügyminiszter az eddig be nem vallott, vagy helytelenül bevallott jövedelmek és vagyonok utólagos bevallása tárgyában rendeletet adott ki. A jövedelem-szükségadóról szóló kormányrendelet ugyanis mindazoknak az adózóknak amnesztiát biztosít, akik az eddig be nem vallott, vagy helytelenül bevallott jövedelmüket és vagyonukat az 1932. évi jövedelem- és vagyonadó céljából az előírt határidőn belül bevallják. A most kibocsátott rendelet értelmében az amnesztia megilleti mindazokat, akik a helyes bevallást 1932. február 29-ig bezárólag benyújtják. Azok, akik az eddig be nem vallott, vagy helytelenül bevallott jövedelmet és vagyonukat erre a határidőre nem vallják be, az amnesztia előnyeitől elesnek, még abban az esetben is, ha adóbevallásuk benyújtására halasztást kaptak.

Baromfi kiállítás Kecskeméten.

A Duna-Tiszaközi Baromfitenyésztők Egyesülete most tartotta Kecskeméten nagyszabású kiállítását. A kiállításnak nagy sikere volt, három nap alatt 1200 látogató tekintette meg az összegyűlt pompás anyagot és a kiállított szárnyasok közül számos példány talált vevőre.

A mezőgazdasági munka biztosítása.

A földművelésügyi miniszter az 1932. évi mezőgazdasági munkáknak, különösen pedig az aratási és eséplési munkáknak kellő időben és zavartalan módon való elvégzése, ugyancsak a hivatásos mezőgazdasági munkásoknak a mezőgazdasági termelés keretén belül lehetőleg teljes számban való elhelyezkedésének biztosítása érdekében rendeletet adott ki. Ebben arra utasította a hatóságokat, hogy törvényes jogkörükben kövessenek el mindent abban a tekintetben, hogy a munkaadók és aratási és eséplési munkákra és általában bármely gazdasági munkára minden körülmények között hivatásos mezőgazdasági munkásokat szerződtessenek. Felhívta a munkaadók és gazdasági munkások figyelmét arra, hogy bármely gazdasági munkát nem cseléd minőségben szerződésileg elvállalni szándékozó munkásokkal a szerződés irásban az illetékes községi előljáróság előtt kötéendő meg. Figyelmeztette a miniszter a munkaadókat arra is, hogy a mezőgazdasági munkára iskoláztatási kötelezettség alatt álló gyermeket csak az iskola látogatására megszabott időn kívül lehet alkalmazni. Ajánlja a miniszter, hogy a birtokok, amíg megfelelő számban munkaerő áll rendelkezésre, aratógépeket ne vegyenek igénybe és a hadirokkantakat könnyebb testi munkával foglalkoztassák. Figyelmezteti a gazdasági munkásokat, hogy amennyiben a fizetett napszámberék a gazdasági munkás és családja megélhetését nem biztosítják, bárki kérheti a fizetendő legkisebb napszámberék megállapításának elrendelését.

Szabad tejforgalmat sürgettek Pest megye közgyűlésén. Pest vármegye törvényhatóságának kisgyűlése február hó 3-án Preszly Elemér főispán elnökletével gyűlést tartott, amelyen napirend előtt Herskovics József törvényhatósági bizottsági tag kifogásolta, hogy a pestkörnyéki községek tulságosan magas áron jutnak villanyáramhoz és drágán kell megfizetniük az árammérő órák kölcsönadíját is. Herskovics ezután sürgette a tejforgalom szabadá tételét, amely révén a termelők jóval magasabb árat kapnának a tejért, mint a kötött forgalomban. A felszólaló szerint jelenleg a közvetítőkereskedelem szedi le a termelőt jogosan megillető hasznot. A főispán a felszólalásra azonnal válaszolt és kijelentette, hogy az ügyben személyesen jár el.

Magyar és cseh győzelem az asztali tenisz-világ bajnokságban. Az asztali tenisz-világ bajnokságért folyó küzdelem Csehszlovákia fővárosában, Prágában zajlott le s a mérkőzések során a csapatversenyből hosszas küzdelem után Csehszlovákia csapata került ki győztesen. A csapatvilág bajnokságban Magyarország a második helyet nyerte el. Az egyéni bajnokságokban, továbbá a páros világbajnokságokban az első helyet a magyar versenyzők nyerték el. A cseh versenyzők az egyéni bajnokságnál még helyezéshöz sem jutottak.

Dalok a Tisza mellől.

Várom, hogy majd elmész kisablakom előtt,
Mint azon a csókos vasárnap délelőtt,
Én meg csak úgy nézek álmódón utánad,
S elejtesz egy égő, piros rózsaszálat.

De hiába várlak, nem jössz soha, érzem,
A kihalt utcákat hiába is nézem,
Őszi szélvész rázza, jajgatva a fákat,
Sirra csókolok meg egy bus rózsaszálat.

Őszi estén fogsz majd tudom visszasírni,
Reszkető kezekkel bus levelet írni,
Pataként omlik majd, könnyeidnek árja,
De már akkor késő, de már mindhiába.

Nem megyek én vissza soha, soha hozzád,
Nem csókolom többé halvány fehér orcád,
Írni sem írok már, nem üzenek Néked,
Ne maradjon semmi, csak a bús emléked.

Irta: Varga Péter (Vezseny).

Meghalt Szilassy Zoltán az OMGE volt igazgatója. Szilassy Zoltán gazdasági főtanácsos, az OMGE nyugalmazott igazgatója, február 5-én este 68 éves korában, Budapesten elhunyt. Szilassy Zoltán fiatalon kezdte gazdasági pályafutását; már 1892-ben, huszonegy éves korában, az OMGE titkára volt, ahol néhai Rubinek Gyulával és a magyar mezőgazdasági élet többi kiváló vezéralakjával együtt dolgozott. Hosszabb időn át szerkesztette a „Köztelek” című mezőgazdasági lapot, amelyben több száz cikke jelent meg. Külföldi utazásai során maradandó összeköttetéseket szerzett a magyar gazdatársadalomnak. Az agrárügyek érdekében kifejtett munkálkodásáért az elsők között nyerte el a gazdasági főtanácsosi címet. Rubinek Gyulának földművelésügyi miniszterré történt kinevezése után az OMGE igazgatójává nevezték ki. A kisemberek gazdasági holdogulásának érdekében, mint az *Országos Magyar Méhészeti Egyesület* elnöke, széleskörű tevékenységet fejtett ki. Szilassy Zoltánt az OMGE székházából temették el február 8-án, a Farkasréti temetőben lévő családi sírboltba.

Pintér László országgyűlési képviselő ezüstmiséje. Pintér László dr. soproni kanonok, országgyűlési képviselő február hó 1-én mutatta be Sopronban ezüstmiséjét pappászentelésének huszonöt éves évfordulóján, a Szent János kápolnában. Az oltárnál Brailich Lőrinc pápai kamarás, győrujvárosi plébános segédkezett, aki huszonöt évvel ezelőtt, mint ujmisét vezette oltárhoz Pintér Lászlót.

Kilencvennégy pestmegyei község nem fizetett elsőjén az alkalmazottainak. Pest vármegye tisztviselői február hó 9-én délelőtt Fülöpszálláson nagygyűlést tartottak, amelyen szóvá tették azt a lehetetlen állapotot, hogy a vármegye kétszázhusz községéből kilencvennégy község alkalmazottai február hó 1-én nem kapták meg havi járandóságukat. A községi tisztviselők fizetése szoros kapcsolatban áll az adóbefizetéssel és tekintettel arra, hogy január hóban kilencvennégy pestmegyei község nem tudta befizetni a tisztviselői fizetésekre megállapított adóhányadot, a községek alkalmazottai nem kapták meg fizetésüket. Az értekezleten megjelentek Váry Albert és Kelemen Kornél országgyűlési képviselők is.

Volt főispán halála a szegényházban. A budapesti Erzsébet Szeretetotthonban február 6-án elhunyt *Ambrozovics Lajos*. Baja város volt főispánja néhai *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter unokaöccse. *Ambrozovics Lajos* a háború előtt nevezték ki bajai főispánná s tisztsége csak rövid ideig tartott. A volt főispán ezután visszatért a fővárosba, ahol rossz anyagi helyzetbe került és fokról-fokra súlyyodt. Két évvel ezelőtt a főváros vezetősége megkönnyörült rajta s elhelyezték a fővárosi szegényházban, ahol most orbánc következtében ötvenöt éves korában elhunyt.

A dunaszekesői tüzoltók kitüntetése. A dunaszekesői önkéntes tüzoltótestület tagjai közül az alább felsoroltak kiváló munkájuk elismeréseként a napokban a következő szolgálati érmeket kapták. *Hármincéves szolgálati érmet* kapott: *Huiz József* karmester, *Maczány András* rajvevő, *Schmiéd János* zenész, *Szvingler Alajos* fecskendő, *Kleisz Antal* zenész *Czeier Ignác* zenész és *Báder Gábor* kőr. *Huszonöt éves szolgálati érmet* kapott: *Demény Lipót* dr. testületi orvos, *Fischer János* alparancsnok, *Szvingler János* testületi pénztáros, *Nemes István* szertáros és *Szvingler József* szakaszparancsnok. *A husz éves szolgálati érmmel* kitüntették: *Pál Mihály* fecskendő, *Hegedűs Ferenc* csővezető, *Schmiéd Ádám* dobost és *Kult Ferenc* zenészt. *Tíz éves szolgálati érmet* kaptak: *Turschl József* szivattyúmester, *Schmiéd Antal* őrparancsnok, *Szvingler József* csővezető és *Krammer István* mászó; míg *öt éves szolgálati érmet* kapott: *Límpek József* kiirtós, *Stejer Lajos* fecskendő, *Krátk Mátyas* mászó, *Szvingler Antal* mászó, *Schmiéd János* fecskendő, *Lutz István* fecskendő, *Huiz József* rajvevő, *Schmiéd János* mászó, *Farkas József* zenész-fecskendő és *Payer Ádám* zenész-fecskendő. Az érmeiket szép ünnepség keretében adták át a kitüntetett tüzoltóknak.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a vésztői arzéas asszonyt. A szegedi ítélőtábla február hó 6-án délelőtt hirdetett ítéletet *Á. Tóth Imréné* vésztői asszony bünygyében, aki 1927 nyarán arzénal megmérgezte *hetvenhét éves férjét*. Az asszonyt a gyulai törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette, azonban a bűnper felebbezés során az ítélőtábla elé került s a bíróság *Á. Tóth Imréné*t bűnösnek mondotta ki gyilkosság büntetésében és *ezért életfogytiglani fegyházra ítélte*. Az ügyész súlyosbításért, a védő pedig enyhítésért felebbezett.

Kifosztották a hajdusoboszlói templomot és a zsinagógát. Ismeretlen tettesek február hó 4-én éjszaka felfeszítették a hajdusoboszlói római katolikus templom perselyeit. A betörő csak néhány fillért talált a perselyekben, mert az előző napokban összegyűlt adományokat a templomi gondnoka kiszedte. *A fosztozatok ezután kirabolták a tabernákulumot, ahonnan egy ezüst szentségartót, egy ezüst és két arannyal befuttatott bronzkelyhet raboltak el.* Ezuán átmenet a közelben lévő zsinagógába, ahol feltörték a perselyeket, majd pedig több ezüst gyertyatartót vittek magukkal. A rendőrség a templomrablók után megindította a nyomozást.

Kártérítési per a biatorbágyi merénylet miatt. A biatorbágyi vasúti katasztrófa miatt több kártérítési per indult az Államvasutak ellen. A szörnyű bűntény áldozatai között volt *Herczog-Jakubovics Ottó* dr. budapesti ügyvéd is, akinek felesége járadék végett perli az Államvasutat. Ugyancsak járadékot követel férje után *Pintér Lajosné*, akinek ura a katasztrófa alkalmával szörnyethalt. *Simon Sándor* bial kömvésmester súlyos belső zuzódásokat szenvedett a vasúti merényletnél és errevaló hivatkozással élete végéig havi kétszáz pengő járadékot követel. *Simon Lajos* postaalizist özvegy kártérítési kersettel tamadta meg az Államvasutat, amelytől saját részére havi hatvan pengő járadékot igényel, míg gyermekei nevében fejenként tíze négy pengő havi járadék erejéig perli a vasutat.

Felemelte a tábla a gyilkos orgoványi gazda büntetését. *Subicz Dávid* orgoványi gazdálkodó állandóan civakodott a feleségével s végre is az asszonyt a mult év augusztusában elkergette hazulról. *Subicz* később megbánta tettét és az asszony után ment, aki *Farkas Imre* gazdálkodó házába menekült s a férje elől. *Subicz Farkas* házában garázdálkodni kezdett, s amikor le akarták csendesíteni, bicskájával ugy megszurta *Farkast*, hogy a szerencsétlen ember másnapra meghalt. *A kecskeméti törvényszék a gyilkos gazdálkodót öt évi fegyházra ítélte*. A bünygyet most tárgyalta az ítélőtábla, amely *Subicz büntetését tíz évre emelte fel*.

Két évi börtönbüntetésre ítélték a kunhegyesi hoszorkányt. A szolnoki törvényszék február hó 5-én hirdetett ítéletet *Dobrai Demeterné* születt *Botos Rozália* 56 éves hipnotizáló kunhegyesi cigányasszony bűnperében. A vád szerint a cigányasszony *Nagy I. Károly* kunhegyesi gazdálkodó családjától több mint tízezer pengő zsarolt hipnotizálás útján. Később pedig sok hipnotizálással súlyos idegfejbe kergette a Nagy családot. Az orvosi szakvélemények elhangzása után a törvényszék a hipnotizáló cigányasszonyt bűnösnek mondotta ki három rendbeli család büntetésében és ezért két évi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a védő pedig felmentésért felebbezett.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése február hó 29-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lappon az előfizetési díjakat hozzájuk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadást álljanak be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a KIADÓHIVATAL.

Bevezetik a nyári időszámítást. A háború idején szokássá vált nyári időszámítást minden valószínűség szerint ezidén nálunk is bevezetik. Az időszámítás bevezetése elsősorban a városi lakosság érdekeit szolgálja, mivel a mezőgazdasággal foglalkozó vidéki lakosság munkája amugy is a nap járásához igazodik. A nyári időszámítás bevezetése abból áll, hogy május hó 1-én az óramutatót egy órával előbbre igazítják.

Hajós Kálmán képviselő balesete. Sajnálatos baleset érte Hajós Kálmán országgyűlési képviselőt, aki január hó 31-én kerületébe utazott, ahol meg akarta tartani beszámolóját. A beszámoló előtt a képviselő vadászaton vett részt. Vadászás közben a rögös szántáson elesett és súlyosan megérült. A képviselőt azonnal a zalaegerszegi kórházba szállították, ahol izomszakadást állapítottak meg az orvosok. Hajós Kálmánt gyógykezelés végett Budapestre szállították.

A mezőkeresztési olvasóköri jubileuma. A mezőkeresztési református egyházi olvasóköri január hó 24-én este díszközgyűlés keretében ünnepelte fennállásának huszonöt éves évfordulóját. A jubileumi ünnepségen nagyszámu közönség gyűlt egybe. Az ünnepi beszédet Vajda Sándor református lelkész mondotta, majd pedig Fekete Imre községi főjegyző szözlött az egybegyűltekhöz. Ünnepség után táncmulatság volt, amely a késő éjjeli órákban ért véget.

A csongrádi földmunkások közgyűlése. Január hó 24-én tartotta tizedik évi közgyűlését a csongrádi földmunkások vállalkozó szövetkezete, amelyen a földművelésügyi miniszter képviselőjében Tobak Lajos miniszteri titkár jelent meg. Tisztújítás után Oláh Mihály, a szövetkezet ügyvezetője beszámolt a szövetkezet tíz éves működéséről s beszédében a munkásügyi szövetkezeti törvényeknek végrehajtására felhatalmu kormánybiztos kinevezését kérte. A hozzászólások során a földmunkások nagyobb, közhasznu munkaalkalmak létesítését sürgették, s kérék, hogy kezdjék meg a Duna-Tisza-csatorna építést. Steuer György dr. nyugalmazott főispán, a földmunkások szövetkezetének szervezője, a munkásszövetkezeti mozgalomban tíz éven át szerzett tapasztalatait ismertette.

Megmérgezett egy házaspárt a lopott gáz. Halálos szerencsétlenséget okozott Budapesten február hó 5-én a Desewffy-utca 15. számú házban a lopott világító gáz. Tóth Antal műszaki kereskedőt és feleségét éjszaka eszméletlen állapotban találták lakásukon. A mentők gázmérgezést állapítottak meg és a házaspárt beszállították a kórházba, ahol az asszony meghalt. Tóth Antal azonban sikerült megmenteni az életnek. A rendőrség első pillanatban öngyilkosságra gondolt, de amikor vizsgálatot tartottak, kiderült, hogy a szerencsétlenséget az okozta, hogy a lakás alatt elvonuló gázcsőből a gáz a padló résein beömlött Tóthék lakásába és elkábította a házaspárt. A rendőrség megállapította azt is, hogy eddig ismeretlen tettes a gáz fővezetékén lyukat furt és onnan tilos módon, óráhasználat nélkül gázt vezetett a lakásba. A megrongált fővezeték-nélkül gázt vezetett a lakásba. A megrongált fővezeték-ből szivárgott azután a gáz Tóthék szobájába.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, Kössuth Lajos-tér 11. sz. II. em. 207. sz.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Vitkov Imre ny. alezredes (Balatonföldvár) keres azonnalra egy r. kath. 48-56 év közötti nőt családtalan egyént, ki lovat hajtani, tehenet fejni tudjon, tovább a ház körül teendőket is elvégezni és 300 négyszögöl szőlőt és gyümölcsöst szakértelem-

mel kezelne. Felesége fejéshez és baromflakhoz értsen. Fizetési feltételek: lakás, világítás, élelmezés és fizetés megegyezés szerint. Utiköltség a harmadik hónap végén a fizetéssel együtt lesz megtérítve. — Keszler Jakab (Nyírábrány), keres azonnalra 10 hold dinnye-földhöz egy feles dinnyekertész. Kötönő talaj, helybeli piac.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol lehet külföldi országokról szóló ismertető füzeteket (prospektusokat) kapni? 2. Hol kaphatok Unghváry-féle faiskolai árjegyzéket? (ifj. B. L. Jászberény). — **Felelet:** 1. Forduljon az Idegenforgalmi, beszerzési, utazási és szállítási részvénytársaság központjához: Budapest V., Vigadó-tér. 2. Forduljon az Unghváry László-részvénytársaság faiskolájához, Cegléd. A kért német cég budapesti képviselőjét nem ismerjük. A másik ügyben kérje kerületük országgyűlési képviselőjének közbenjárását. A kért füzetből mutatványszámot küldtünk.

Kérdés: A gazdasági iskolában eladtunk egy szindarabot. Szeretnénk, ha a kép megjelenne a „Vasárnap”-ban. Hová forduljunk és kell-e valamit fizetni a lekötésért? (Cs. M. Csongrád). — **Felelet:** A képet küldje be szerkesztőségünk címére: Budapest V., Báthory-utca 24. szám. Ha a felvétel megfelelő, úgy lekötöljük, természetesen díjtalanul.

Kérdés: 1. Hol lehet mozigépész tanfolyamot végezni? 2. Milyen előképzettség szükséges ahhoz, hogy valaki mozigépész lehessen? 3. Mennyi havi fizetést kap egy mozigépész? (F. A. Szentlőrinc). — **Felelet:** 1. Mozigépnépképzéssel tanfolyamokat tartanak a magyar királyi állami mechanikai és elektromosipari szakiskolán, Budapest VIII., Tavaszmező-utca 15. 2. Elemi iskolai és négy polgári iskolai végzettség. 3. Az a helytől függ és az előadások számától; általában 120 pengőtől 400 pengőig terjedő fizetést kapnak havonként.

Kérdés: Állatorvos akarok lenni, milyen iskolákat kell járnom? (10.080 számú régi előfizető). — **Felelet:** Magyarországon állatorvos az lehet, aki középiskolai érettségi után elvégzi a magyar királyi állatorvosi főiskola négy évfolyamát. A főiskola Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 23. sz. alatt van.

Kérdés: 1. Csepelen lakó ismerősöm közlebbi címét nem tudom, hová forduljak, hogy lakását megtudjam? 2. Hol lehet Budapesten kézimunkát értékesíteni? (K. I.). — **Felelet:** 1. Forduljon Csepel község előljáróságához, vagy pedig a magyar királyi államrendőrség csepeli kapitányához. Kérdéséhez válaszlevegget mellékeljen. 2. Forduljon a következő cégekhez: Ádám Károly IV., Kigyó-utca 4. Bohrer Miklós III., Pecsirta-mező-utca 22. Décsi Lajosné IV., Muzeum-körut 11. Felth Julia IV., Aranykő-utca 3. Izabella háziipari egyeslet IV., Deák Ferenc-utca 12. Varsányi Emilné II., Margit-körut 50-52. Weisz Mariska V., Lipót-körut 22.

Kérdés: Mi a címe Rothermere lordnak? (P. F. Gőr). — **Felelet:** The Right-Honourable Lord Rothermere London, Hotel Splendid.

Kérdés: 1. Egyesületünk tagjaitól, — jobb értékesítés céljából — össze akarjuk szedni a tojást, amelynek minőségét a tojásn felüntetett bélyegzővel akarjuk garantálni. Mit tegyünk és hová forduljunk tanácsért? 2. Hol lehetne értékesíteni az összeszedett tojást? 3. Ha bizonyos közzsükségleti cikkeket tagjaink között önköltségi áron szétjelosztunk, szükséges-e ehhez valami engedély? 4. Hol kaphatunk gazdasági könyvekről szóló árjegyzéket? (Fecsksés). — **Felelet:** 1. Legokosabb volna, ha tojásértékesítő szövetkezetet létesítenének. Szövetkezeti alapszabálymintát kaphatnak a Hangya Fogyasztási Szövetkezet központjától, IX., Közraktár-utca 32. 2. A tojást értékesíthetik a Hangyánál, vagy a Háztartás Fogyasztás Szövetkezetnél, az utóbbi címe: Budapest IX., Közraktár-utca 32. Ajánlják föl a tojást még a következő cégeknek: Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete, Budapest IX., Mester-utca 11. Budapesti Központi Általános Tejesarnok Rt. VII., Rottenbiller-utca 33. Fővárosi Tejlétre Rt. I., Horthy Miklós-ut 118. stb. Ha tojást akarnak külföldre szállítani, úgy megfelelő címekért és utalgazításért forduljanak a Magyar Mezőgazdasági Kivitel Intézethez Budapest, V., Rudolf-rakpart 6. 3. Ha egyszer-kétszer megtörténik, nem szükséges hozzá engedély. Ha azonban állandósítani akarják, célszerű szövetkezeti boltot alapítani. 4. Kiadóhivatalunktól.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

L szel Y

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

2. Szórejtvény.

füzet ad SZ
(a=á)

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögéről.)

3. Szórejtvény.

Járóság falu-i

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

4. Szórejtvény.

szobor azurkék dolomit R

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

5. Szórejtvény.

H oltalmaz meleg kabát
o (u=a)

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

6. Szórejtvény.

A famoly ital

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaporszentbenedekről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 10-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkezéskor a megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 4-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Szentes.** 2. Szórejtvény: **Egy füst alatt.** 3. Szórejtvény: **Boletta.** 4. Szórejtvény: **Ellenpárti.** 5. Szórejtvény: **Felelőtlen.** 6. Pontrejtvény: **Gyász van szivén a magyarnak.**

Helyesen megfejtették: Monus Pál, Geröcs Róza, ifj. Borics László, Keskeny Ilona, Szántó István, László Ferenc, Dávid Mihály dr., vitéz Máté Gyula, ifj. Kántor Albert, ifj. Tózsér István, Mohos Tera, Szabó Irmuska, Nemzeti Olvasókör, Tóth Bálint, Nagy Benár, Szőke Péter, Szekeres István, Barna László, Benedek András Fehér Juliska, Kiss Menyhért, Sárkány István, Cs. Szabó József.

Jutalomkönyvet nyertek: Mohos Terus (Kékkut), Szabó Irmuska (Kisujszállás), Geröcs Róza (Jászberény) és Monus Pál (Hódmezővásárhely).

Az 5-ik számban megjelent rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Áldott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviseelői a „Ferenc József“ vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A „Ferenc József“ keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február hó 14-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Abádszalók, Baja, Felsődabas, Kunszentmárton, Ujkécske. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Szeged.

Február hó 15-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Celldömölk, Drávafok, Galambok (sertésvásár bizonytalan), Harkány, Jászapáti, Mágocs (sertésvásár bizonytalan), Miskolc Nógrád, Pápóc, Pécsvárad, Sárbogárd, Szeghalom, Szentlőrinc, Vásárosnamény, Veszprém, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Ózd.

Február hó 16-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Büssü (sertésvásár bizonytalan), Mike (sertésvásár bizonytalan), Tamási (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Dunapataj, Vál.

Február hó 17-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kaba, Lébény, Székesfehérvár, Tiszabercel. — Ló- és sertésvásár: Bajna.

Február hó 18-án, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Pacsa (sertésvásár keszfehérvár, Tiszabercel. — Ló- és sertésvásár: Bajna.

Február hó 19-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csenger. — Ló-, marha- és sertésvásár: Földeák. — Sertés- és kirakodóvásár: Szentgyörgyvölgy.

Február hó 20-án, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Magyarszentiván. — Lóvásár: Szarvas. — Kirakodóvásár: Földeák.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 8-án.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik. Budapestén.

Buza, tiszavidéki, 77 kg-os 12.20—13, 78 kg-os 12.35—13.15, 79 kg-os 12.50—13.30, 80 kg-os 12.60—13.40; felsőtiszai, jársági és dunántúli, 77 kg-os 11.60—11.85, 78 kg-os 11.75—12, 79 kg-os 11.90—12.15, 80 kg-os 12—12.25, pestvidéki és bácskai, 77 kg-os 11.85—12.20, 78 kg-os 12—12.25, 79 kg-os 12.15—12.45, 80 kg-os 12.25—12.55. — Rosta, pestvidéki és egyéb 12.80—12.90, árpatakmány, elsőrendű 16.75—17, másodrendű 16—16.50; sövény, felvidéki 18.22, egyéb 17.50—18.25; zab, elsőrendű 21.75—22.25, másodrendű 20.90—21.25; tenyéri, tiszai 14.35—14.50, egyéb 14.40—14.60; korpa 12.10—12.30 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza márciusra 11.92—11.97, májusra 12.75—12.75; rosta, márciusra 12.87—12.88, májusra 13.55—13.60; tenyéri májusra 14.25—14.28 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpác gabonaárát boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Üdön magtermelő- és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) Gazdák részéről az érdeklődés vetőmagvak iránt mindjobban fokozódik. Lőheremag szilárd ugyan, de az áremelkedés nem folytatódott, a készletek főleg jó árban korlátozóztak. Lucerna-mag: Belföldi jó kereslet mellett ára nem változott, külföldi érdeklődés alig van. Baltacimlag áremelkedés megszűnt, a piacra került té-

telek könnyen találtak elhelyezést. *Tavaszi búkkönyben* tartott árak mellett élénk forgalom bonyolódott le. *Takarmányrépában* változatlanul élénk a kereslet jóminőségű, megbízható áru iránt. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúért, budapesti paritásában:* repce 25—26, köles, vörös 14.50—15.50, vegyes köles 13.50—14, lucerna 75—85, lóhere 155—170, tavaszbuköny 25—27, napraforgó fehér 24—25, kék mák 73—74, csillagfürt 15.50—16.50, Viktoria borsó 28—32, zöld borsó 28—31 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 45—52, duplanullás finom lisztalisz 42—46, nullás 42—46, kettős főzöliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40 fillér kilogrammonként.

Abrahtakarmánypiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókörpe 13, buzakonkoly 13.50, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 17.50, repcepogácsa 14, rozskonkoly 13, rozskorpa 13, rozsocsu 12, rozstakarmánypiac 15.50, szőjabab-pogácsaliszt nagyban 28, szőjabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tökmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Kéti széna, másodrendű 9—11, harmadrendű, csomagolásra 8—8.50, muharszéna 10.50—11.50, zabosbúkkönyszéna 10.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 15.50—17.50, belésszalma átlagárban 8 pengő métermázsánként.

Borjувásár. Elsőrendű 616 belföldi szopós borjú 0.80—0.88, kivételesen 0.94, másodrendű 0.68—0.79, harmadrendű 0.60—0.61 pengő kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.55—0.60, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.55—0.60, 1½—2 éves üszök 55—60, 1½—2 éves tinók 0.55—0.60, fiatal, friss tejős tehén 0.80—0.90 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 25—40, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 320—340, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 135—280, számar 25—28, alárendelt minőségű lovak 35—165, vágólovak 20—110 pengő.

Vágómarhavasár. Ökör, legjobb minőségű 65—70, közép 42—55, gyenge 30—36, bika, legjobb 50, közép 40—48, gyenge 30—34, tehén, közép 37—53, gyenge 30—34 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 72—78, közép 78—84, nehéz 84—88, keresztzett 82—84 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacra legutóbbi jelentésünk óta az árak nem változtak. Árak: marhabőr, magyar, minden szuliban 0.60, tarka, 45 kilogrammig 0.70, nehezebb 0.80, borjubőr, rövid lábbal, 6.65 kilogrammig 1, nehezebb 0.90 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felsál, fehérpesenye, hosszú, gömbölyű felsál 120—200, fartó, lapocka, puha hátszín 100—200, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való 60—160 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 240—320, sütnivaló 120—280, pörköltnek való 90—160 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 140—160, gerinc, lapocka 100—120, pörköltnek való 80—100, bárányhús, hátulja 160—240, eleje 120—160 fillér kilogrammonként. — **Sertésbőr:** Friss karaj 180—240, friss comb, tarja, lapocka 140—160, friss oldalas 120—150, füstölt sertésbőr, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 160—260, vidéki 200—300, olvasztani való szalonna 120—142, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 160—180, hárj 126—146, zsíros tepertő 160—180, helybeli sertészsír 140—156 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—360, csirke 140—250, kappan 250—400 fillér darabonként. — **Levél állatok:** Tyúk 140—180, csirke 150—260, kappan 180—240, hizott ruca 160—200, sovány 150, lud, hizott 160—200, sovány 150, pulyka, hizott 160—220, ludmáj 400—800, ludzsír és hárj 180—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 9—12, főzötojás 7—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyúl, bőrben, darabonként 150—350, kifejtve, bőr nélkül 120—140, szarvascomb 200—250, gerinc 450—500, lapocka 140—160, többi része 60—80, őzgerinc 600, comb 280—300, többi része 60—100, vaddisznógerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként. Vadlud 200—250, vadruca 200, fácán 200—350, fogoly 120, fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsza 240—250, csuka 260—320, ponty 110—120, kárász 120—140 fillér kilogrammonként. — **Állat:** Folyami rák 20—40 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 28—34, lefölözött 14, aludttej 100, tejszín 200—300, tejföl 100—290, centrifugált teavaj, tömbben 280—320, 10 dekás csomagolásban 320—400, főzővaj 220—280, szedett vidéki 220—280, tehenúró 70—100, sovány tehenúró 40—60, juhtúrós 180—240, kevertúrós 140—200, sajt, ementáli, hazai 280—480, trappista, hazai 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, borsó, hántolt, feles 42—80, bab, fehér, aprózemű 26—32, nagyszemű 10—120, szines 31—48, finom árpakása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 10—16 fillér kilogrammonként, zeller kilogramma 28—40, petrezselyem kilogrammonként 12—20, zöldség 16—20, kalarábé 16—34, karfiol 50—90, vörshagyma, makói 36—44, közönséges 34—42, fokhagyma kilogrammja 40—80, fehérrepa, savanyított 36—40, cékla 16—26, fejeskáposzta, hazai 14—24, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 16—40, kelbimbó 80—100, vörshagyma, hazai 26—40, fejjelaláta, hazai 12—60, fodrossaláta, hazai, darabonként 100—500, galambgyegetaláta 140—200, torma, hazai 50—140, ősz rózsaburgonya 16—18, nyári rózsza 20—24, Ella

14—16, közönséges 10—12, kifli 24—30, tömör csiperkegomba 200—300, szárított gomba 600—1500 fillér kilogrammonként, feketeetelek kilogrammonként 18—30, hónaproszettek esoméja 12—40, ecetben savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80, savanyított paprika kilogrammja 100—140, sütőtök kilogrammja 20—24, paradicsom, konzerv, literje 80—100, sóska 20—40, paraj, tisztított 26—60 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 70—180, közönséges 40—90, rétesalma 40—70, nemes fajkörte 80—240, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhájú dió 80—100, dióbél 240—320, mozzoró, héjazott 440—480, mandula héjazott 440—680 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-ként, budapesti paritásban értendőek és magyar árminőségű, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 6.60—7, Wohltmann, ipari 4.50—5, Krüger, étkezésre 7—7.30, Ella, étkezésre 9.50—10.50, Nyári rózsza, étkezésre 13—14, Őszi rózsza, étkezésre 10.50—11.50 pengő.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 320—360, felédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 100—120, pergett méz 130—160, háziszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édesnemes paprika 1.25—1.35, felédes paprika 0.75—0.85, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves fűzépaprika fűzékenként 1.60—2.30 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika 1.10—1.30, rózsapaprika 0.50—0.70, másodrendű paprika 0.35—0.50, harmadrendű paprika 0.15—0.20, csöves paprika 0.30—0.45 pengő kilogrammonként.

Papica. A tűzifapiacra zavarek okoz a szlovénközi és erdélyi tűzifa ármerészkése. Száraz, kétkeves szlovénközi búkkhasáb-tűzifát budapesti paritásban 315—320 pengővel kínálnak, amely összegben a 30 pengő vám összege is bennfoglaltatik. Ilyen körülmények között belföldi árban csak az eddiginél olcsóbb árak mellett jöhetnek létre üzletkötések. A román és magyar szindikátus között is már létrejött a megegyezés, amelynek első következménye az árak mérséklése. **Keményfában** csak kisebb eladások történnek, **fenyőfában** megindult a fakeskedelem bevásárlása a tavaszi szükséglet fedezésére.

Bor. A tavaszi munkálatok megkezdésének nehézségei folytán a magyar borpiacra nagyobb tételek kerültek kikínálásra, ami az ár-alakulásban egy kis depressziót okozott. A nagykereskedelemben kevés tétel kelt el, így többek között 1200 hektoliter nógárdai bor 12 fokos 16 fillérért és 400 hektoliter mérgespusztai 13—14 fokos 23 fillérért. Ugyancsak 30 hektoliter 13 fokos márkás bor 30 fillérért. A belfogyasztás a bortermelői kímérésekben továbbra is élénk és dacára, hogy ezekben a kímérésekben 20—30 százalékkal olcsóbb a fogyasztó számára a bor, mégis a kereskedelmi árak a kétszeresét, sok helyen háromszorosát kapja a termelő. **A kivétel** folyó hó 1-én megindult Svájcba és nagybör, de már lekötött tételek kerültek ki. Remény van arra, hogy a svájci kivétel további fejlődést fog felmutatni, annál is inkább, mert a múlt esztendőben 120.000 hektoliteren felül szállítottunk ebbe az országba. A vidékről a következőkről számolhatunk be: **Habóton** csak kisebb tételekben történtek eladások, 12 Malligand-fokos borért literenként 14 fillért fizettek. **Nagykőrösön** csak kisebb szeszfűzdekéi céljaira veszik a bort fokozottan 1.1 filléres áron. **Gyöngyösön** eladott 100 hektoliter 10 fokos sötét otellő literenként 15 fillérével, 50 hektoliter 12 fokos fehér ujbör literenként 11 fillérével, 40 hektoliter 13 fokos édeskés ujbör literenként 18 fillérével. **Zatárnokon** csak kisebb tételekben történtek eladások vendéglősök részére, 8—10 fokos borokért 6—12 fillért fizettek. **Budacsnyban** utolsó héten eladott több urasági szőlőből 500 hektoliter prima minőségű bor literenként 35—42 filléres áron. **Szekszárdon** mindkét szeszfűzde folytatja a vásárlást Malligand-fokozottan 1.1 filléres alapon. **Tolcsán** eladott 250 hektoliter magafokos ujbör 40 fillérért.

Pálinka. Törökly. A termelés állandó esőkkenést mutat továbbra is és talán ezzel is összefüggésben van, hogy a kínálat igen csekély. Az eladók általában 3—3.30 pengős árakat kérnek árujukért. **Székely.** Ugyanaz a helyzet, mint töröklyben, habár későbbi szállításra valamivel több a kínálat. **Szilva.** A szükségletek fedezésére állandóan történnek vételek. Árak: Nyáriáru 3.70—3.80 pengő. Kékáru 4.20—4.30 pengő. **Borpérlat.** Műtán még mindig jelentékeny készletek vannak másodkézből, érdeklődés eziránt a cikk iránt egyáltalában nincs. Az árak ab főzde, III. táblázat szerint, hordó nélkül, a forgalmiadó külön felszámításával értendőek.

Idegen pénznemek vételei és eladási ára 1932. évi február hó 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetnie, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 19.45 (19.85); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.31); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő darabonként. **Egy pengőnél kevesebbre kerül:** Csehekrona 16.94 (16.97); szerb dinár 10.10 (10.18); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 63.95 (64.45); oláh lei 3.48 (3.54); orosz lira 29.50 (29.80) fillér darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.